

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za teška
kršenja Međunarodnog humanitarnog
prava počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet
br. IT-03-67-R77.5
Datum: 1. avgust 2016.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orie, predsedavajući
sudija Bakone Justice Moloto
sudija Christoph Flügge

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 1. avgusta 2016.

U PREDMETU PROTIV

**PETRA JOJIĆA
JOVE OSTOJIĆA
VJERICE RADETE**

JAVNO

**ODLUKA U VEZI SA SARADNJOM VLADE REPUBLIKE
SRBIJE S MEĐUNARODNIM SUDOM**

Amicus curiae tužilac
gđa Diana Ellis, QC

Vlada Republike Srbije
Posredstvom Ambasade Republike Srbije
u Kraljevini Holandiji

I PROCEDURALNI KONTEKST

1. Dana 5. decembra 2014. izdat je Nalog umesto optužnice, kojim se Petar Jojić, Jovo Ostojić i Vjerica Radeta (dalje u tekstu: optuženi) terete za nepoštovanje Međunarodnog suda, zbog toga što su pretili, zastrašivali, nudili mito ili na drugi način uznemiravali dva svedoka u predmetima *Tužilac protiv Vojislava Šešelja* (predmeti broj IT-03-67-T i IT-03-67-R77.3).¹ Dana 19. januara 2016, izdati su nalozi za hapšenje i nalozi za predaju optuženih (dalje u tekstu: nalozi za hapšenje).² Dana 13. januara 2016, zbog propusta Republike Srbije (dalje u tekstu: Srbija) da sprovede naloge za hapšenje, Veće je naložilo Srbiji da podnosi mesečne izveštaje u vezi sa svojim naporima u odnosu na sprovođenje naloga za hapšenje.³ Veće je 10. februara 2016. naložilo da se ti izveštaji podnose svake dve nedelje.⁴

2. Dana 18. maja 2016, sudija za prethodni postupak Višeg suda u Beogradu (dalje u tekstu: pretpretresni sudija), Milan Dilparić, zaključio je da jedan od kumulativnih uslova za hapšenje i prebacivanje optuženih u skladu sa članom 29 Zakona o saradnji Srbije i Crne Gore s Međunarodnim sudom za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Zakon o saradnji) nije ispunjen.⁵ Pretpretresni sudija je konstatovao da, prema Zakonu o saradnji, samo lica koja su optužena za osnovna krivična dela za koja je nadležan Međunarodni sud, koja ne obuhvataju nepoštovanje Suda, mogu da budu uhapšena i prebačena.⁶ Istog dana, Viši sud u Beogradu potvrdio je rešenje pretpretresnog sudije.⁷

II MERODAVNO PRAVO

3. Član 29 Statuta Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (dalje u tekstu: Statut) predviđa sledeće:

1. Države moraju saradivati s Međunarodnim sudom u istrazi i krivičnom gonjenju osoba optuženih da su počinile teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava.
2. Države moraju bez nepotrebnog odgađanja da udovolje svakom zahtevu za pomoć ili nalogu koji je izdalo pretresno veće, što, između ostalog, uključuje sledeće:

---

¹ Dalja odluka o Nalogu umesto optužnice (poverljivo i *ex parte*), Dodatak B. Javna redigovana verzija Naloga zavedena je 1. decembra 2015.

² Nalog za hapšenje i nalog za predaju Petra Jojića, 19. januar 2015. (poverljivo i *ex parte*); Nalog za hapšenje i nalog za predaju Jove Ostojića, 19. januar 2015. (poverljivo i *ex parte*); Nalog za hapšenje i nalog za predaju Vjerice Radeta, 19. januar 2015. (poverljivo i *ex parte*). Javne redigovane verzije naloga za hapšenje zavedene su 1. decembra 2015.

³ Nalog o mesečnom izveštavanju u vezi s postupanjem u skladu sa nalogima za hapšenje, 13. januar 2016.

⁴ T. 60.

⁵ Rešenje sudije za prethodni postupak Veća za ratne zločine Višeg suda u Beogradu, 18. maj 2016.

⁶ *Ibid.*

⁷ Rešenje Veća za ratne zločine Višeg suda u Beogradu, 18. maj 2016.

- (a) utvrđivanje identiteta i pronalaženje lica;
- (b) uzimanje iskaza i dostavljanje dokaza;
- (c) uručenje dokumenata;
- (d) hapšenje ili pritvaranje lica;
- (e) predaju ili dovođenje optuženih pred Međunarodni sud.

III DISKUSIJA

4. Dana 18. maja 2016, Srbija je obavestila Veće o odlukama pretpretresnog sudije i Višeg suda, ne iznoseći argumente u vezi s tim kako te odluke utiču na trenutnu situaciju, a konkretno na njenu obavezu da saraduje s Međunarodnim sudom.⁸ Međutim, Veće razume da je stav Srbije da je iscrpela sva pravna sredstva za sprovođenje naloga za hapšenje pošto su sudovi odlučili da optuženi ne mogu da budu prebačeni na Međunarodni sud, tako da Srbija ne može više ništa da učini u vezi sa sprovođenjem naloga za hapšenje. U suštini te stvari je pitanje da li su države obavezne da saraduju s Međunarodnim sudom u predmetima za nepoštovanje Suda ili samo u predmetima koji se odnose na navode o kršenjima međunarodnog humanitarnog prava. S tim u vezi, Veće će u daljem tekstu analizirati domašaj člana 29 Statuta, koji reguliše obaveze država sa Međunarodnim sudom.

5. Pre svega, Veće ima u vidu da se u tekstu člana 29 pominje samo saradnja u vezi s teškim kršenjima međunarodnog humanitarnog prava. Međutim, u tekstu člana 29(2) navodi se da su države dužne da saraduju s Međunarodnim sudom tako što će 'udovoljiti svakom zahtevu za pomoć'.⁹ Sam tekst člana 29, stoga, nije nedvosmislen u vezi s pitanjem da li su države obavezne da saraduju s Međunarodnim sudom i u predmetima za nepoštovanje Suda.

6. Drugo, Veće podseća da, iako krivično delo nepoštovanja Suda nije krivično delo predviđeno Statutom, u praksi Međunarodnog suda čvrsto je ustanovljeno da se nadležnost Međunarodnog suda proteže na krivično delo nepoštovanja Suda.¹⁰ Žalbeno veće je razjasnilo da postupak za nepoštovanje Suda predstavlja nužno sredstvo "[za Međunarodni sud] da osigura [...] neometano provođenje svoje jurisdikcije, koju mu izričito daje Statut i da očuva svoje temeljne pravosudne funkcije".¹¹ Drugim rečima, mogućnost uspešnog procesuiranja navoda o nepoštovanju Suda predstavlja bitno obeležje mogućnosti Međunarodnog suda da efikasno presuđuje o navodima o teškim kršenjima međunarodnog humanitarnog prava. Stoga, nesaradnja u vezi s pitanjima

⁸ Izveštaj o naporima Srbije u skladu s nalozima za hapšenje i nalozima za predaju optuženih, 18. maj 2016.

⁹ Naglasak dodat.

¹⁰ *Tužilac protiv Milana Vujina*, predmet br. IT-94-I-AR77, Presuda, 31. januar 2000. (dalje u tekstu: Presuda u predmetu *Vujin*), par. 13-18, 26; *Tužitelj protiv Ante Nobila*, predmet br. IT-95-14/1-AR77, Drugostepena presuda, 30. maj 2001, par. 36; *Tužitelj protiv Ivice Marijačića i Markice Rebića*, predmet br. IT-95-14-R77.2, Drugostepena presuda, 27. septembar 2006, par. 23-24; *Tužitelj protiv Ivice Marijačića i Markice Rebića*, predmet br. IT-95-14-R77.2, Presuda, 10. mart 2006, par. 13. Pretresno veće dalje napominje da ni pretpretresni sudija ni Viši sud nisu osporili nadležnost Međunarodnog suda za krivično delo nepoštovanja Suda.

¹¹ Presuda u predmetu *Vujin*, par. 13.

vezanim za navode o nepoštovanju Suda ima direktne posledice po sposobnost Međunarodnog suda da sprovodi svoj mandat. Shodno tome, Veće smatra da karakter krivičnog dela nepoštovanja Suda snažno preteže u prilog tumačenju člana 29 Statuta koje ne bi isključivalo saradnju u predmetima za nepoštovanje Suda.

7. Treće, Veće napominje da Statut Mehanizma za međunarodne krivične sudove (dalje u tekstu: MMKS), institucije koju je osnovao Savet bezbednosti Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: Savet bezbednosti) radi sprovođenja, između ostalog, osnovnih funkcija Međunarodnog suda po okončanju mandata Međunarodnog suda, inkorporira u svoju nadležnost krivično delo nepoštovanja Suda i precizira da se obaveza država da saraduju proteže na pitanja koja se tiču istrage i krivičnog gonjenja za krivično delo nepoštovanja Suda.¹² Ova kodifikacija pokazuje nameru Saveta bezbednosti da obezbedi da nepoštovanje Suda ne bude izuzeto od obaveza država da saraduju. Imajući u vidu da Statut MMKS nije ni na koji način obavezujući za Srbiju u vezi s ovim predmetom i da predstavlja normativni okvir zasebne sudske institucije, odredbe Statuta MMKS koje se pozivaju, između ostalog, na Statut i jurisprudenciju Međunarodnog suda mogu da budu od pomoći prilikom razmatranja pitanja da li je Savet bezbednosti nameravao da izuzme saradnju u predmetima za nepoštovanje Suda iz obaveza država. Veće smatra da činjenica da je Savet bezbednosti kodifikovao krivično delo nepoštovanja Suda u Statutu MMKS, kao institucije koja nasleđuje Međunarodni sud, predstavlja pokazatelj da član 29 Statuta nije bio predviđen da izuzme saradnju u predmetima za nepoštovanje Suda.

8. Razmotrivši gorenavedeno, Veće konstatuje da član 29 Statuta, koji je obavezujući za sve države članice Ujedinjenih nacija kao dodatak rezoluciji Saveta bezbednosti na osnovu poglavlja VII Povelje UN, stvara obavezu država da saraduju s Međunarodnim sudom u predmetima za nepoštovanje Suda. Srbija ne može da se poziva na svoje domaće pravo da opravda nepoštovanje svojih međunarodnih obaveza.¹³ Ako domaće pravo u Srbiji nije u skladu s njenim međunarodnim

---

¹² Član 1 Statuta MMKS predviđa sledeće: [...] 4. Mehanizam je nadležan da krivično goni, u skladu s odredbama ovog Statuta: (a) sva lica koja svesno i hotimično ometaju sprovođenje pravde u Mehanizmu ili na Međunarodnim sudovima i da za ta lica utvrđuje krivicu za nepoštovanje Suda; ili (b) svedoke koji svesno i hotimično daju lažan iskaz pred Mehanizmom ili međunarodnim sudovima. Pre pokretanja sudskog postupka protiv tih lica, Mehanizam treba da razmotri prosljeđivanje predmeta vlastima države u skladu s pravilom 6 ovog Statuta, uzimajući u obzir interese pravde i ekspeditivnost. [...]. Član 28 Statuta MMKS glasi: 1. Države moraju saradivati s Mehanizmom u istrazi i krivičnom gonjenju lica iz člana 1 ovog Statuta. 2. Države moraju bez nepotrebnog odgađanja udovoljiti svakom zahtevu za pomoć ili nalogu koji je izdao sudija pojedinac ili pretresno veće u vezi s predmetima koji se tiču lica obuhvaćenih članom 1 ovog Statuta, što, između ostalog, uključuje sledeće: (a) utvrđivanje identiteta i pronalaženje lica; (b) uzimanje iskaza i dostavu dokaza; (c) uručenje dokumenata; (d) hapšenje ili pritvaranje osoba; (e) predaju ili dovođenje optuženih pred Međunarodni sud. 3. [...].

¹³ Rešenje sudije za prethodni postupak Veća za ratne zločine Višeg suda u Beogradu, 18. maj 2016, str. 6-7.

obavezama, ona mora pod hitno da obezbedi da se to pravo izmeni kako bi se zajemčila usklađenost s tim obavezama.¹⁴

9. Veće napominje da Srbija ni u jednom trenutku tokom ovog postupka nije tvrdila da nema obavezu da saraduje s Međunarodnim sudom, potvrdivši čak, upućivanjem na vladine mere u odgovorima na naloge koje je izdalo Veće, da se njena obaveza da saraduje proteže na predmete za nepoštovanje Suda.¹⁵ Pored toga, odluke pretpretresnog sudije i Višeg suda su u suprotnosti s dugogodišnjom saradnjom između Srbije i Međunarodnog suda, uključujući saradnju u stvarima kao što su hapšenje i prebacivanje optuženih u predmetima za nepoštovanje Suda.¹⁶

10. U vezi s obavezama Srbije u pogledu izveštavanja, Veće podseća na obavezu Srbije da podnosi dvonedeljne izveštaje o koracima preduzetim kako bi se obezbedilo da te obaveze budu ispunjene.

IV DISPOZITIV

11. Iz gorenavedenih razloga, na osnovu pravila 54 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda, Veće nalaže Srbiji da postupi u skladu sa svojim obavezama na osnovu člana 29 Statuta.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je merodavna engleska verzija .

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orié,
predsedavajući sudija

Dana 1. avgusta 2016.
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]

---

¹⁴ Veće upućuje, na primer, na Sjedinjene Američke Države koje su, na poziv Međunarodnog suda, preduzele mere za otklanjanje pravnih prepreka za ispunjenje svojih obaveza u skladu s članom 29 Statuta u odnosu na predmete za nepoštovanje Suda, v. Sporazum o predaji lica između Vlade Sjedinjenih Američkih Država i Međunarodnog suda, član I, izmenjen i dopunjen 5. jula 2011.

¹⁵ T. 54-57.

¹⁶ U predmetu *Ljubiše Petkovića*, predmet br. IT-03-67-R77.1, Nalog za pritvor, 28. maj 2008. i Redigovana verzija Presude od 11. septembra 2008, 11. septembar 2008, par. 17-18; U predmetu za nepoštovanje Suda protiv *Dragomira Pećanca*, predmet br. IT-05-88/2, Nalog za pritvor, 9. oktobar 2011. Veće dalje napominje da je i sam pretpretresni sudija, Milan Dilparić, u predmetima *Ljubiše Petkovića* i *Dragomira Pećanca*, potvrdio primenjivost članova 21, 23 i 29 Zakona o saradnji, v. Rešenje Veća za ratne zločine Višeg suda u Beogradu, 27. maj 2008; Rešenje Veća za ratne zločine Višeg suda u Beogradu, 27. septembar 2011.